

Katujen kunnossapitoluokat ja kunnossapitotehtävien laatuvaatimukset

KRAKLLK 20.10.2020 § 171
430/00.01.02.07/2020

Kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta annettu laki (kunnossapitolaki) määrittelee muun muassa asemakaava-alueella olevan kadun kunnossapidon. Lain 3 §:n mukaan kadun kunnossapito käsittää ne toimenpiteet, joiden tarkoituksena on pitää katu liikenteen tarpeiden edellyttämässä tyydyttävässä kunnossa. Kaupunkirakennelautakunta vahvisti 6.11.2018 § 238 katujen kunnossapitoluokat ja talvihoitotöiden laatuso-vaatimukset.

Kaupunkirakennelautakunta on kokouksessaan 8.9.2020 § 143 päättänyt, että Joensuun kaupunki ei lähde toistaiseksi toteuttamaan kaupunkipyöräjärjestelmää. Sen sijaan lautakunta päätti pyöräilyn ja näin ollen kestävän liikkumisen matkojen lisäämisen edistämiseksi yhdenmukaistaa kunnossapitoluokan B lumenpoiston lähtökynnyksen laatuvaatimukset kunnossapitoluokan A kanssa, mikäli tähän pystytään osoittamaan talousarviokäsittelyssä riittävä määräraha.

Joensuussa käytössä olevat laatuvaatimukset ovat Kuntaliiton ohjeistuksen mukaisia ja täyttävät myös kunnossapitolain edellyttämän laatutason. Aiemman laatutasomäärittelyn jälkeen ei kunnossapitolakiin tai Kuntaliiton ohjeistukseen ole tullut muutoksia, joten näiltä osin katujen kunnossapidon laatuvaatimukset eivät vaadi suuria päivityksiä.

Suomessa toteutetaan säännöllisesti Yhdyskuntatekniset palvelut kyselytutkimus. Vuonna 2020 tutkimukseen osallistui 26 kuntaa ja kysely tehtiin huhti-toukokuussa. Joensuulaiset vastaajat pitivät tärkeimpinä katujen panostuskohteina päälysteiden kunnossapitoa, jalankulku- ja pyöriteiden lumen poistoa tai hiekotusta ja katujen lumen poistoa. Kyselytutkimuksen perusteella joensuulaisten tyytyväisyys liikennealueiden ylläpitoon on hieman parantunut edelliseen v. 2018 tutkimukseen verrattuna. Myös lumenaurauksen ja liukkaudentorjunnan tulos jalankulku- ja pyöriteillä on parantunut, vaikka onkin edellen jonkin verran muiden kuntien keskiarvoa alempana.

Palautejärjestelmän kautta ja suoraan liikennealueiden kunnossapitoon tulneiden palautteiden perusteella eniten ollaan tyytymättömiä jalankulku- ja pyöräilyväyliin joiden kunnossapitoluokka on B. Nämä väylät sijoittuvat asuntokatujen päihin ja puistoalueille ja ovat yhteydessä kokooja- ja pääkatujen pyörätieverkostoon, joiden kunnossapitoluokka on joko A tai Laatukäytävä

Käytössä olevien jalankulku- ja pyöräilyväylien lumenpoistorajat ja toimenpideaajat

Kunnossapitoluokka	Lumen paksuus, jolloin työ on viimeistään aloitettava
Laatukäytävä	Tilapäisesti sallitaan jättää kuivaa lunta poistamatta enintään 1,5 cm; haittaavaa märkää lunta ja sohjoa ei saa jättää poistamatta.
A	Kuivaa irtolunta keskimäärin 3 cm
B	Kuivaa irtolunta keskimäärin 5 cm

Kunnossapitoluokka	Lumenpoiston toimenpideaika
Laatukäytävä	Enintään 3 h, kuitenkin niin, ettei irtolumen maksimilumisyyvyys (3 cm) ylity.
A	Lähtökynnyksestä 4 h kuluessa kuitenkin siten, että yöllä syntynyt tarve on hoidettu klo 7.00 mennessä. Jatkuvankin lumisateen aikana lumi poistetaan laatustandardin

	alituttua.
B	Lähtökynnyksestä 6 h kuluessa kuitenkin siten, että lumen poisto on yöllisen lumisateen jälkeen tehty klo 10.00 mennessä. Pitkään jatkuvan lumisateen aikana on pidettävä avoinna riittävän leveä kulkutie.

Käytössä olevien jalankulku- ja pyöräilyväylien liukkaudentorjunnan toimenpideaika

Kunnossapitoluokka	Liukkaudentorjunnan toimenpideaika
Laatukäytävät, A, linja-autopysäkit	Hyväksyttävän tason alituttua 2 tunnin kuluessa kuitenkin siten, että yöllä syntynyt tarve on tehty klo 7.00 mennessä.
B	Hyväksyttävän tason alituttua 6 tunnin kuluessa kuitenkin siten, että yöllä syntynyt tarve on tehty klo 12.00 mennessä.

Joensuun kaupungin talvihoidossa on tällä hetkellä laatukäytäviä 41 km, kunnossapitoluokan A väyliä 118 km ja B luokan väyliä 215 km.

Joensuun kaupungin kunnossapitoyksikön mukaan vuonna 2018 auraukset oli A luokan väylillä oli 19 kertaa ja B luokan väylillä 8 kertaa. Vuonna 2019 A luokan väyliä aurattiin 29 kertaa ja B luokan väyliä 18 kertaa. Vuoden 2020 kevään osalta A luokkaa aurattiin 9 kertaa ja B luokkaa 6 kertaa.

Kunnossapitoluokka B:n väylien pituus on yli kaksinkertainen A luokan väyliin verrattuna ja riippuen sateen määrästä auraukset voi olla puolet vähemmän A luokan määrästä. Vähäisemmät auraukset synnyttävät B- luokan väylille tamppaantumista ja sitä myötä urautumista sekä sulamisvaiheessa sohjoontumista.

Liikennealueiden talvihoidon käytännön järjestely aurauksen ja liukkaudentorjunnan osalta selkeytyy, mikäli B kunnossapitoluokan lumenpoiston lähtöraja muutetaan yhdenmukaiseksi luokan A kanssa, eli 3 cm:iin. B-luokan toimenpideaajan säilyessä ennallaan, ei muutoksella ole kalusto- tai henkilöresursseja lisäävää vaikutusta. Lisääntyneistä B kunnossapitoluokan väylien auraukset- ja liukkaudentorjuntakerroista on arvioitu tulevan noin 80 000 euron lisäkustannukset vuosittain.

Edellä esitettyjen syiden perusteella esitetään, että nykyisten B kunnossapitoluokassa olevien jalankulku- ja pyöräilyväylien lumen paksuuden lähtökynnys muutetaan 5:stä 3 cm:iin eli kunnossapitoluokka A:n mukaiseksi mutta toimenpideaikat säilyvät ennallaan. Esityksen mukainen muutoksen kustannusvaikutus otetaan huomioon Yhdyskuntatekniikan talousarviossa.

Valmistelijat: viherrakennuttaja Hannu T. Holopainen
kaupungininsinööri Tero Toivanen

Kaupunkiympäristöjohtajan päätösehdotus:

Kaupunkirakennelautakunta päättää vahvistaa esityksen mukaisesti kunnossapitoluokassa B olevien jalankulku- ja pyöräilyväylien lumenpoiston lähtökynnyksen kunnossapitoluokan A mukaiseksi. Toimenpideaika säilyy ennallaan.

Päätös:

Hyväksyttiin yksimielisesti.